

Cele lekcji – wymagania ogólne

- ◆ ukazanie związków między buddyzmem a chrześcijaństwem;
- ◆ rozwijanie zainteresowania relacjami Kościoła z innymi religiami.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- ◆ wyjaśnia, na czym polega droga środka w buddyzmie;
- ◆ rozumie pojęcie „budda” i tłumaczy różne sposoby jego użycia;
- ◆ streszcza drogę Siddharthy – Buddy do oświecenia;
- ◆ wymienia państwa z największą liczbą buddystów;
- ◆ wymienia i objaśnia swoimi słowami ogólne założenia buddyjskich czterech szlachetnych prawd;
- ◆ definiuje pojęcia: „karma”, „sansara”, „nirwana”;
- ◆ omawia różnice między chrześcijaństwem a buddyzmem.

Wartości

- ◆ kształtowanie postawy tolerancji i zrozumienia dla wyznawców buddyzmu.

Propozycja realizacji

Wprowadzenie

Metoda – dyskusja. Nauczyciel zapisuje na tablicy: Siddhartha 563–483 p.n.e., następnie odczytuje historię z życia Siddharthy Gautamy (załącznik 1), a potem inicjuje dyskusję, prosząc uczniów o wyjaśnienie, na czym – ich zdaniem – ma polegać zawarta w słowach muzyka mądrość i czy można traktować ją jako życiowe motto. Na koniec dyskusji nauczyciel wyjaśnia, że droga środka – polegająca na umiejętności odnalezienia środka pomiędzy skrajnościami, między ascetyzmem a hedonizmem – stanowiła centralny punkt nauczania Siddharthy, powszechnie znanego jako Budda. Nauczyciel może w tym miejscu wspomnieć o Arystotelesowskiej etyce złotego środka, a także o cnocie umiarkowania.

Rozwinięcie tematu

Metoda – miniwykład. Nauczyciel przybliży uczniom postać Siddharthy – Buddy (można w tym celu wykorzystać fragment pierwszy z ramki *Przeczytaj*, s. 157). Wyjaśnia, że słowo „budda” – oznaczające ‘przebudzony, oświecony’ – używane jest w dwóch znaczeniach, jako:

- stan osób, które dzięki własnemu wysiłkowi osiągnęły oświecenie, a tym samym wyzwoliły się z kręgu wcieleń – osiągnęły nirwanę (dosł. ‘zgaśnięcie’);
- określenie Siddharthy Gautamy.

Nauczyciel podkreśla, że jest to piąty co do liczby praktykujących system filozoficzno-religijny świata. Większość z ok. 500 mln buddystów zamieszkuje Tajlandię, Japonię, Birmę / Mjanmę, Sri Lankę i Chiny.

Metoda – praca w parach. Nauczyciel każdej parze w ławce wręcza kartę pracy (załącznik 2), prosząc o jej wypełnienie. Po upływie wyznaczonego czasu sprawdza poprawność uczniowskich odpowiedzi.

Metoda – praca z tekstem. Nauczyciel dzieli klasę na dwie grupy.

1. Pierwsza grupa po lekturze ramki *Przeczytaj*, s. 157 ma wskazać różnice między chrześcijaństwem a buddyzmem, a także niebezpieczeństwa płynące z otwarcia się na tradycje Dalekiego Wschodu.
2. Przedstawicielom drugiej grupy nauczyciel przekazuje informację prasową (załącznik 3), będącą świadectwem dialogu międzyreligijnego, i prosi o wskazanie wartości, jakie może przynieść współpraca katolików z buddystami.

Po upływie wyznaczonego czasu uczniowie prezentują swoje wypowiedzi na forum. Podsumowanie: nauczyciel przypomina, że Kościół katolicki nie odrzuca nic z tego, co w innych religiach jest prawdziwe i święte. Jednocześnie zobowiązany jest głosić bez przerwy Chrystusa, który jest „drogą i prawdą, i życiem”, w którym ludzie znajdują pełnię życia religijnego.

Zakończenie

Od ponad 2500 lat nauka Buddy znajduje licznych wyznawców na całym świecie. W buddyzmie przyjmuje się, że:

- każdy podlega niekończącemu się cyklowi narodzin i śmierci;
- celem życia powinno być przerwanie kołowrotu wcieleń i osiągnięcie stanu nirwany;
- nauka Buddy, zwłaszcza cztery szlachetne prawdy, ukazuje sposób osiągnięcia oświecenia;
- należy odrzucić wszelkie formy przemocy;
- istnieje pewna ostateczna rzeczywistość, lecz nie nazywa się jej Bogiem.

Kościół zachęca, aby wszyscy wierzący przez rozmowy i współpracę z wyznawcami buddyzmu, przyczyniali się do budowania kultury współczucia, braterstwa i spotkania.

Notatka

Wklejenie kart pracy.

Korelacja z edukacją szkolną

- ◆ geografia – charakterystyka zróżnicowania religijnego ludności świata i Polski;
- ◆ filozofia – wpływ starożytnej filozofii greckiej na europejską kulturę późniejszych epok;
- ◆ wiedza o społeczeństwie – religijność we współczesnym społeczeństwie polskim w porównaniu z religijnością w innych społeczeństwach.

Inne możliwości realizacji

Metoda – praca z filmem. Nauczyciel poprzedza projekcję filmu *Lekcja religii – Medytacja* (<https://www.youtube.com/watch?v=Qn44PyW6iFg>, dostęp: 15.12.2019) podaniem pytań, na które uczniowie mają odpowiedzieć po projekcji:

1. Co jest celem medytacji w buddyzmie?
2. Czym jest medytacja w ujęciu chrześcijańskim?
3. Jakie niebezpieczeństwa dostrzegają chrześcijanie w medytacji?
4. Co różni medytację buddyjską od medytacji chrześcijańskiej?

Nauczyciel sprawdza poprawność udzielanych odpowiedzi, podkreślając różnice w podejściu do medytacji i modlitwy między chrześcijaństwem a buddyzmem.